

Film **Gomorra** režiserja **Matteona Garroneja** je bil prejšnjo soboto, na slavnostni ceremoniji v danski prestolnici Kopenhagen, proglašen za najboljši evropski film leta 2008 in je s tem verjetno vzbudil pozornost še tistih ljudi, ki so ga navkljub temu, da je veljal za enega najbolj razvpitih filmov zadnjih mesecev, spregledali ali preslišali.

Pri imenu filma gre na eni strani za očitno spogledovanje s starozaveznim božjim uničenjem štirih mesta (Gomorra, Sodoma, Adama in Zeboim) zaradi njihove pregrešnosti in ter na drugi za imensko podobnost Gomorre z organizacijo Camorra, o kateri film pravzaprav govori.

Film pri katerem so snemalci, zaradi sovražnosti domačinov v nekaterih delih Neaplja, kjer so tudi posneli film, morali imeti policijsko zaščito, je nastal po knjigi Roberta Saviana. Knjiga "Gomora – Potovanje v krvavi imperij neapeljske camorre", ki je prevedena že v več kot 42 jezikov, je avtorju oktobra prinesla poleg svetovne slave tudi smrtno obsodbo s strani kriminalne organizacije Camorra, kateri so dejali, da bo Saviano mrtev še pred božičem.

135 minutni film nas brez uvajanja kruto vrže na ulice Neaplja, v getovsko naselje Scampia, kjer posamezni klani dnevno zaslužijo 500.000 EUR z odprtim razpečavanjem drog, umori pa so na dnevnem redu. Da kriminalna organizacija Camorra v Neaplju in okoliških mestih ni prisotna samo kot vzporednica običajnemu življenju je jasno takoj, saj je vsa družba v Neaplju tako prežeta s to organizacijo, da je ta postala domala sestavni del slehernikovega vsakdanjika.

Režiser se ne odloči moralizirati ali soditi, temveč nam skozi pet različnih zgodb, predstavi življenje v t.i. "Gomori". Imamo zgodbo 13-letnega Tota, čigar življenje je že od nekdaj povezano s Camorro, saj občasno, za drobiž, razpečava droge ali postori kakšno drugo malenkost. Potem sta tukaj adolescenta Marco in Ciro, ki v svoji mladostni zagnanosti mislita, da sta s tem, ko jima tu in tam uspe kakšno ušpičiti, že glavna. Brez jasnega uvida v strašen in zapleten ustroj kriminalne organizacije poskušata doseči nemogoče. Tretja zgodba se vrti okrog Pasquale-ja, ki poleg tega, da je (ilegalno) zaposlen s strani Camorre kot krojač luksuznih oblačil, dobi tudi bajno denarno ponudbo s kitajske strani. Vprašanje je, kako se upreti mamljivi ponudbi in kakšne so (lahko) posledice. Roberto je mlad in ambiciozen človek, ki je srečen, da je dobil dobro službo pri poslovnežu, ki se ukvarja z ilegalnim odlaganjem strupenih odpadkov za Camorro. Robertu navkljub dobri službi začne trkati na vrata vest. Zadnja zgodba se suče okrog Don Cira, ki po naročilu višjih nosi denar za preživetje od družine do družine. Zaprepadeno opazuje, kako se svet spreminja, postaja vedno bolj nasilen, nevaren, ljudje pa vedno bolj pohlepni in pripravljeni ubijati za zmeraj manjše stvari.

Skozi omenjenih pet zgodb, ki niso zaključene zgodbe, režiser, včasih z artistično, spet drugič z reportažno-voajersko kamero, spretno prikaže glavne probleme, s katerim se sooča mesto.

V začetku filma boste zbegani in vse se vam bo zdelo nerazumljivo. S tem film doseže, da se

počutite kot, da bi vas nekdo vrgel v to mesto in rabite svoj čas, da se privadite, da točno izveste zakaj se sploh gre in kdo je kdo. Zato nikar ne pričakovati ali zahtevati (razen, če ste prebrali knjigo), da boste vso zgoščeno dogajanje, veliko število različnih likov, razumeli že od začetka, saj režiser čuti potrebo, da se situacije in dogodki razvijajo pred našimi očmi, ne čuti pa potrebe, da bi jih razlagal.

Ker gre za podobno tematiko kot pri filmih F.F. Coppole (trilogija Godfather), se primerjava ponuja kar sama od sebe. Razlika je predvsem v tem, da Garrone prikazuje isto tematiko od spodaj navzgor in ne od zgoraj navzdol, kot smo tega vajeni pri F.F. Coppoli, kjer spremljamo življenje vodilnih "mafijcev", a vendarle tako eni kot drugi so drug drugemu potrebni za eksistenco organizacije.

Večina igralcev (razen Toni Servillo), je naturščikov, ki so jih pobrali tako rekoč iz ceste, a so se izkazali dobro. Kot zanimivost lahko še pridam, da za avtentičnost okolja dobro poskrbi tudi poseben, sicer težko razumljiv dialekt italijanščine, ki ga govorijo v okolici Neaplja, saj, prijateljica, ki govori in piše tekoče italijansko, skorajda ni razumela, kaj so govorili.

Na koncu Roberto Garrone vseeno postreže z moralno noto, ko navede nekaj faktov glede Comorre (koliko ljudi ubijejo letno, koliko smeti je na ulicah, kako onesnažena so polja, kakšni denarji se obračajo pri preprodaji drog, ...), kar je sicer za poznavalce nepotrebna gesta, za nepoznavalce pa je to neke vrste šok, domala razkritje in (statistična) osvetlitev celotnega filma.

Film prikaže, kako dandanes po svetu obstajajo še vedno takšne in drugačne Gomorre in Neapelj je zagotovo eno izmed takšnih mest. Problem je edino v tem, da živimo v svetu katerega je Bog že davno zapustil, kakor je ugotovil filozof Georg Lukacs že skorajda pred stotimi leti in da na mesto Boga lahko stopi samo kakšna manjša inštanca, ki pa niti približno ne more intervenirati tako uspešno kot (je) Bog.

Ocena: 7.5/10